

USNESENÍ

Krajský soud v Brně rozhodl v senátě složeném z předsedy Mgr. Milana Procházky a soudců JUDr. Ing. Venduly Sochorové a JUDr. Petra Polácha ve věci

žalobce: **J. K.**
t. č. Věznice Ostrov, P. O. Box 100, Ostrov nad Ohří

proti
žalovaným: **1. Městská správa sociálního zabezpečení Brno**
sídlem Veveří 5, Brno

2. Česká správa sociálního zabezpečení
sídlem Křížová 25, Praha 5

o žalobě na ochranu před nezákonným zásahem žalovaných spočívajícím ve vyřazení žalobce z evidence pojištěnců dne 9. 6. 2017

takto:

- I. Žaloba se odmítá.
- II. Žádný z účastníků nemá právo na náhradu nákladů řízení.

Odůvodnění:

1. Žalobou doručenou soudu dne 28. 5. 2019 se žalobce brání proti nezákonnému zásahu žalovaných, který má spočívat ve vyřazení žalobce, jakožto zaměstnance obchodní společnosti CREDITLINE, a. s., v likvidaci, sídlem Křenová 89/19, Brno (dále též „CREDITLINE“), z evidence pojištěnců dnem 9. 6. 2017. Žalobce je přesvědčen, že je stále zaměstnancem společnosti CREDITLINE, proto má být i nadále veden v registru pojištěnců.
2. Žalovaná 1 ve vyjádření k žalobě navrhl, aby soud žalobu odmítl pro předčasnost. Je přesvědčena, že pokud žalobce osvědčí skutečnosti rozhodné pro účast na pojištění, bude možné kdykoli v budoucnu stav skončení pojistného poměru od 9. 6. 2017 změnit.
3. Žalovaná 2 navrhl zamítnutí žaloby pro nedůvodnost. Měla za to, že pokud žalobce od 9. 6. 2017 do 19. 10. 2017 byl v dočasné pracovní neschopnosti a pobíral nemocenské; nevznikla mu žádná peněžitá újma. Zápis v registru pojištěnců má evidenční význam a pojištění vzniká přímo ze zákona. Pokud žalobce osvědčí skutečnosti rozhodné pro jeho účast na pojištění, lze kdykoliv v budoucnu údaj v registru pojištěnců změnit.

4. Podle § 82 zákona č. 150/2002 Sb., soudního řádu správního (dále jen „s. ř. s.“), *každý, kdo tvrdí, že byl přímo zkrácen na svých právech nezákonným zásahem, pokynem nebo donucením (dále jen „zásah“) správního orgánu, který není rozhodnutím, a byl zaměřen přímo proti němu nebo v jeho důsledku bylo proti němu přímo zasazeno, může se žalobou u soudu domáhat ochrany proti němu nebo určení toho, že zásah byl nezákonný.*
5. Před meritorním posouzením žaloby se soud nejdříve zabýval tím, zda jsou splněny podmínky řízení. Zkoumal především včasnost podané žaloby.
6. Podle § 84 odst. 1 s. ř. s. musí být zásahová žaloba podána do dvou měsíců ode dne, kdy se žalobce dozvěděl o nezákonném zásahu (subjektivní lhůta). Nejpozději lze žalobu podat do dvou let od okamžiku, kdy k němu došlo (objektivní lhůta). Zmeškání uvedených lhůt nelze prominout (§ 84 odst. 2 s. ř. s.).
7. Dále platí, že soud žalobu odmítne, byla-li podána opožděně [§ 46 odst. 1 písm. b) s. ř. s.].
8. Posouzení včasnosti podané žaloby se odvíjí od povahy zásahu spočívajícího ve vyřazení z registru pojištěnců. Soud je přesvědčen, že zásah, proti němuž směřuje nyní podaná žaloba, je zásahem jednorázovým: k vyřazení žalobce z registru pojištěnců došlo jednorázově, s účinností od 9. 6. 2017. Potenciální negativní důsledky tohoto zásahu v současnosti přetrvávají a mohou se projevit v budoucnosti, přibližně v horizontu 10 let při stanovení výše starobního důchodu žalobci (resp. při určení doby pojištění); nejedná se však o trvalý zásah, ale toliko o trvání jeho důsledků. O přiznání i výši starobního důchodu rozhoduje správním rozhodnutím (§ 86 odst. 1 zákona č. 582/1991 Sb., o organizaci a provádění sociálního zabezpečení), proti kterému je možné podat námitky (§ 88 téhož zákona). Nebude-li žalobce se způsobem jejich vyřízení spokojen, může následně proti rozhodnutí o námitkách brojit správní žalobou podle § 65 s. ř. s.
9. U jednorázových zásahů se žalobní lhůta se subjektivně stanoveným počátkem odvíjí ode dne, kdy se žalobce dozvěděl o nezákonném zásahu. Přestože důsledky (účinky) tohoto zásahu stále trvají (žalobce od 9. 6. 2017 v registru pojištěnců není evidován), nelze jejich trvání spojit s během lhůty pro podání žaloby. Trvání důsledků jednorázového zásahu je otázkou odlišnou bez vlivu na posouzení žalobních lhůt proti zásahu samotnému (viz rozsudky Nejvyššího správního soudu ze dne 13. 1. 2016, č. j. 1 As 232/2015-44, nebo nověji ze dne 7. 3. 2019, č. j. 1 As 348/2018-28). Ve věci tedy nejsou aplikovatelné závěry nálezu Ústavního soudu ve věci EUROVIA ze dne 15. 5. 2018, sp. zn. II. ÚS 635/18, neboť ty dopadají jen na trvalé zásahy, což není zásah v nyní posuzovaném případě. K obdobným závěrům dospěl rozšířený senát Nejvyššího správního soudu v usnesení ze dne 13. 10. 2015, č. j. 7 As 107/2014-53, v němž hodnotil zásah spočívající v neprovedení zápisu údajů o právních vztazích a jiných údajů do katastru nemovitostí záznamem jako jednorázový zásah s trvalými důsledky (nikoli zásah trvalý), nebo Nejvyšší správní soud v rozsudku ze dne 31. 5. 2018, č. j. 4 As 116/2018-65, odstavec 11).
10. Podle soudu nebylo třeba poskytnout žalobci možnost reagovat na závěr, že tvrzený nezákonný zásah není trvalý, neboť stěžovatel ani ve smyslu výše citovaného nálezu Ústavního soudu netvrdil názor opačný a k povaze namítaného zásahu se vůbec nevyjádřil (shodně srov. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 31. 5. 2018, č. j. 4 As 116/2018 – 65).
11. Vzhledem k tomu, že soud zásah posoudil jako jednorázový s trvalými důsledky, považoval za počátek dvouměsíční subjektivní lhůty pro podání žaloby v souladu s § 84

odst. 1 s. ř. s. den, kdy se žalobce dozvěděl o tom, že byl vyřazen z evidence pojištěnců. Žalobce se o nezákonném zásahu dozví tehdy, dostane-li se do jeho sféry informace o již provedeném zásahu.

12. V doplnění žaloby ze dne 12. 6. 2019 žalobce uváděl, že se o zásahu dozvěděl z usnesení Městského soudu v Brně ze dne 21. 3. 2019, sp. zn. 8 T 46/2018, které bylo žalobci doručeno 28. 3. 2019.
13. Ze správního spisu žalované 1 vyplývají následující skutečnosti.
14. Městská správa sociálního zabezpečení Brno na základě provedené kontroly plnění povinností v nemocenském pojištění, v důchodovém pojištění a při odvodu pojistného na sociální zabezpečení a příspěvku na státní politiku zaměstnanosti č. 3276/17/772 ukončila registraci CREDITLINE z rejstříku zaměstnavatelů k 8. 6. 2017 (viz záznam o ukončení registrace zaměstnavatele č. j. 47002/100620/17/410/VZ/5002/3276 – příloha č. 12 spisu žalované 1). Důvodem bylo dlouhodobé a trvalé neplnění zákonné povinnosti v sociálním zabezpečení. Současně tím došlo k odhlášení všech jejích zaměstnanců z registru pojištěnců, čímž přestali být účastníky nemocenského pojištění z titulu pracovního vztahu k tomuto zaměstnavateli. Zástupcem CREDITLINE v daném řízení byl žalobce na základě generální plné moci ze dne 22. 1. 2014 (viz příloha č. 6).
15. Dne 8. 6. 2017 byla vyhotovena písemnost *Vyřazení z registru pojištěnců*, jíž bylo žalobci sděleno, že byl ke dni 8. 6. 2017 vyřazen z registru pojištěnců, a že od tohoto data již není u daného zaměstnavatele účasten nemocenského pojištění. Písemnost byla žalobci odeslána obvykle na adresu P. 586/6, B.; správní spis neobsahuje dodejku, která by prokazovala okamžik doručení dané písemnosti žalobci. Soudu nicméně bylo potvrzeno, že se žalované 1 písemnost nevrátila jako nedoručitelná (viz č. l. 48 spisu).
16. Ve správním spise žalované 1 (příloha č. 13) je dále založen záznam z jednání ze dne 18. 7. 2017. Žalobce v postavení zástupce CREDITLINE na něm byl poučen, že společnost si dlouhodobě neplní povinnosti zaměstnavatele. Termín dalšího jednání byl stanoven na den 9. 8. 2017. Záznam z jednání je podepsán žalobcem a kontrolní pracovní žalované 1.
17. Dále je ve spise založena rovněž emailová komunikace žalobce a kontrolní pracovnice žalované 1 – email ze dne 20. 8. 2017 adresovaný kontrolní pracovnici, v němž žalobce uvádí, že poštu přebírá na několika adresách, mj. na adrese P. 586/6 B. Dále je v emailu uvedeno: „(..). Dovoluji si Vás tímto co nejzdvořileji, leč o to více důrazněji, požádat o to, abyste dohlédla na to, že mi bude nemocenské vyplaceno za celý kalendářní měsíc červen 2017, a nikoliv jen za období od 1. 6. 2017 až 8. 6. 2017, jelikož dle mého soudu Vámi můj pracovní poměr ukončený k datu 8. 6. 2017 se mi dosud jeví jakožto toliko svévole, a já setrvávám na na tom, že můj pracovní poměr u společnosti CREDITLINE, a.s. v likvidaci trvá. (...)“.
18. Na základě výše uvedeného soud dospěl k závěru, že z listin obsažených ve správním spise Městské správy sociálního zabezpečení Brno vyplývá, že žalobce se o svém vyřazení z registru pojištěnců dozvěděl nejpozději 20. 8. 2017. Lze předpokládat, že již v červnu 2017 (viz příloha č. 12), kdy mu s největší pravděpodobností bylo doručeno oznámení o vyřazení z registru pojištěnců a rovněž jako zástupci CREDITLINE i oznámení o vyřazení CREDITLINE z registru zaměstnavatelů, byl žalobce o vyřazení z registru pojištěnců informován; průkazně však tato skutečnost není ve správním spise žalované 1 doložena. Rovněž na jednání u žalované 1 dne 18. 7. 2017 s ním bylo řešeno, že společnost CREDITLINE dlouhodobě neplní své povinnosti zaměstnavatele. Soud je však přesvědčen,

že pokud v emailu ze dne 20. 8. 2017 žalobce výslovně uváděl, že nesouhlasí s tím, že od 8. 6. 2017 není evidován v registru pojištěnců, je prokazatelně doloženo, že nejpozději tohoto dne se dozvěděl o svém vyřazení z registru pojištěnců. Ačkoliv žalobce v doplnění žaloby ze dne 12. 6. 2019 uváděl, že se o vyřazení z registru pojištěnců dozvěděl až v 28. 3. 2019, soud je přesvědčen, že správní spis předložený žalovanou 1 jednoznačně potvrzuje, že žalobce byl o tvrzeném zásahu zpraven nejpozději 20. 8. 2017. Subjektivní dvouměsíční lhůta pro podání žaloby dle § 84 odst. 1 s. ř. s. tak podle soudu uplynula nejpozději dne 20. 10. 2017.

19. Jelikož žaloba byla podána k poštovní přepravě až dne 24. 5. 2019, jedná se o žalobu opožděnou. Soud ji proto podle § 46 odst. 1 písm. b) s. ř. s. odmítl.
20. Soud neprojednával věc samu, a proto mohl rozhodnout bez jednání (§ 49 odst. 1 věta první s. ř. s. *a contrario*). Vzhledem k tomu, že řízení o žalobě bylo skončeno procesním rozhodnutím, soud se nezabýval věcnými argumenty obsaženými v žalobě.
21. O nákladech řízení soud rozhodl podle § 60 odst. 3 s. ř. s., podle něhož žádný z účastníků nemá právo na náhradu nákladů řízení, jestliže byla žaloba odmítnuta.

Poučení:

Proti tomuto usnesení lze podat kasační stížnost ve lhůtě dvou týdnů ode dne jeho doručení. Kasační stížnost se podává u Nejvyššího správního soudu. V řízení o kasační stížnosti musí být stěžovatel zastoupen advokátem; to neplatí, má-li stěžovatel, jeho zaměstnanec nebo člen, který za něj jedná nebo jej zastupuje, vysokoškolské právnické vzdělání, které je podle zvláštních právních předpisů vyžadováno pro výkon advokacie.

Brno 13. 11. 2019

Mgr. Milan Procházka
předseda senátu

